

Miasto Toruń

URZĄDZAMY ZIELENIEC PRZY UL. CHOPINA

**KONSULTACJE
SPOŁECZNE**

Wpływamy na Toruń

raport

**Konsultacje społeczne
w sprawie zagospodarowania zieleńca przy ul. Chopina**

październik - listopad 2015 r.

Spis treści

Termin	3
Liczba uczestników	3
Organizatorzy	3
Przedmiot konsultacji	3
Przebieg	5
Akcja informacyjno-promocyjna	6
Koszty.....	7
Uwagi	8
Podsumowanie	18
Załączniki	18

Termin

13 października – 3 listopada 2015 r.

**Liczba
uczestników**

ok. 30 osób uczestniczyło w spotkaniu konsultacyjnym
Drogą elektroniczną zgłosiła uwagi 1 osoba, 1 organizacja pozarządowa
oraz 1 rada okręgu.

Organizatorzy

Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji Urzędu Miasta Torunia
Wydział Środowiska i Zieleni
Współpraca z: Miejską Pracownią Urbanistyczną, Miejskim
Konserwatorem Zabytków, Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków

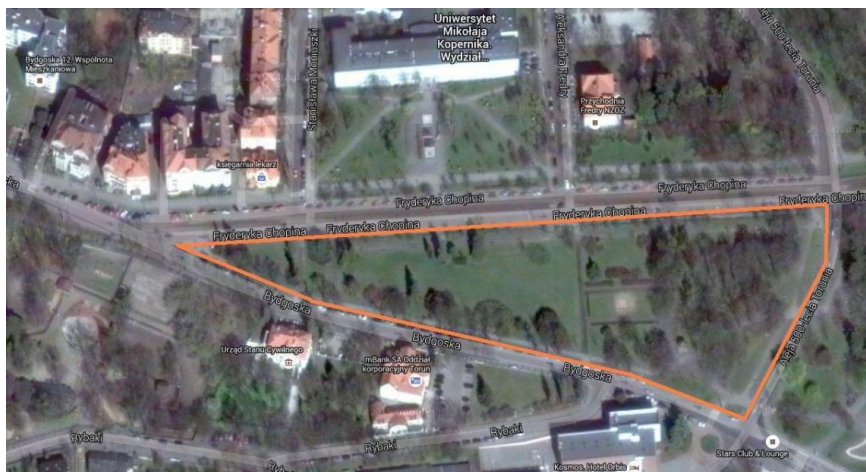

**Przedmiot
konsultacji**

Celem przeprowadzonych konsultacji było poznanie uwag i opinii
mieszkańców w zakresie propozycji zagospodarowania terenu zieleńca
przy ul. Chopina.

Zieleniec przy ul. Chopina znajduje się na obszarze historycznego układu urbanistycznego Bydgoskiego Przedmieścia, wpisanego do rejestru zabytków. Obszar objęty opracowaniem stanowi fragment systemu zieleni w otoczeniu Zespołu Staromiejskiego, zlokalizowany po jego zachodniej stronie. Skwer ma postać „zielonego klina” i jest wyznaczony ulicami: Chopina, Bydgoską i Al. 500-lecia. Od zachodu graniczy z terenem Ogrodu Zoobotanicznego, od północy z budynkiem Wydziału Matematyki i Informatyki UMK oraz z zabudową willową przy ul. Fredry (wraz z ogrodem, wyposażonym w cenny starodrzew) oraz fragmentem tzw. „plant toruńskich”, od wschodu z terenem zieleni - „Doliną Marzeń” oraz Placem Rapackiego (z zachowanymi formami ziemnych umocnień dawnej twierdzy) a od południa z historyczną i współczesną zabudową przy ul. Bydgoskiej. Zieleniec nosi ślady m.in. XIX-wiecznych fortyfikacji, w postaci dawnej lokalizacji lunety VI. Z uwagi m.in. na obecność pomnika Stanisława Moniuszki i bliskość ul. Chopina oraz ogromną wartość kulturowo-przyrodniczą, skwer zasługuje na miano "Ogrodu Muzyków".

Numery działek geodezyjnych objętych projektowaniem: nr 261, 314, 315, 320, 322, 323, 324, 325, 327, 329, 330, 342, 344 - w obrębie 13, o powierzchni 3,3553 ha.

Konsultacje na temat zagospodarowania zieleńca stanowią kolejny etap rozmów z mieszkańcami o tej przestrzeni. W 2014 r. w ramach konsultacji społecznych "Zielony Toruń" urzędnicy Urzędu Miasta Torunia zbierali potrzeby odnośnie przyszłego zagospodarowania zieleńca. Uwagi zebrane w ww. procesie przedstawia poniższy wykres:

(więcej informacji o konsultacjach "Zielony Toruń" dostępnych jest pod adresem: <http://www.konsultacje.torun.pl/pl/zielony-torun-0>).

Pomysły zgłoszone w 2014 r. pomogły urzędnikom przygotować projekt zagospodarowania zieleńca przy ul. Chopina, który został zaprezentowany mieszkańcom podczas konsultacji społecznych.

Projekt uwzględnia m.in. następujące działania:

- 1) budowę i modernizację ciągów komunikacyjnych (w tym m.in. drogi rowerowej);
- 2) mini-scenę/plac pod mini-scenę lub inną formę do plenerowych wydarzeń artystycznych;
- 3) uzupełnienie i modernizację oświetlenia, monitoring;
- 4) zagospodarowanie rekreacyjno-edukacyjne terenu uwzględniające, m.in. uporządkowanie zieleni wraz z nowymi nasadzeniami, plac zabaw, urządzenia rekreacyjne, małą architekturę (ławki, kosze na śmieci, kosze/dystrybutory na psie odchody, stojaki rowerowe, ławy, tablice informacyjne, itd.);
- 5) renowację pomnika St. Moniuszki;
- 6) wykonanie robót z materiałów o dobrym standardzie, zgodnie z wytycznymi służb konserwatorskich;
- 7) inne rozwiązania zaproponowane przez projektanta.

Rysunek projektowy przedstawiony do konsultacji stanowi załącznik nr 2 do raportu.

Przebieg

Harmonogram konsultacji społecznych

- 13 października 2015 r.: początek konsultacji społecznych
- 13 października - 3 listopada 2015 r.: zgłaszanie uwag drogą elektroniczną
- 20 października 2015 r.: spotkanie z mieszkańcami
- 3 listopada 2015 r.: zakończenie konsultacji społecznych

I. Spotkanie konsultacyjne

20 października 2015 r. o godz. 17:00 w Hotelu Copernicus przy ul. Bulwar Filadelfijski 11 odbyło się spotkanie z mieszkańcami na temat zagospodarowania zieleńca przy ul. Chopina.

W spotkaniu uczestniczyli:

- mieszkańcy (ok. 30 osób),
- przedstawicielka Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Toruniu,
- Miejski Konserwator Zabytków w Toruniu,
- przedstawiciel biura Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Toruniu,
- projektant (Artur Pióro),
- przedstawiciele Wydziału Środowiska i Zieleni oraz Wydziału Komunikacji Społecznej i Informacji Urzędu Miasta Torunia,

Uczestnicy spotkania na wstępie zostali zapoznani z uwagami zgłoszonymi we wstępnym etapie konsultacji, tj. w 2014 r., a następnie projektant przedstawił założenia stworzonej przez siebie koncepcji oraz zastosowane w niej szczegółowe rozwiązania projektowe. W drugiej części spotkania uczestnicy wnosili uwagi i zadawali pytania, zarówno do projektanta, jak i do obecnych na sali przedstawicieli miejskich wydziałów i jednostek. Szczegółowe zestawienie uwag zostało zawarte

w dalszej części raportu zatytułowanej „Uwagi”.

II. Konsultacje internetowe

Do 3 listopada 2015 r. można było przysyłać uwagi drogą elektroniczną. Z tej możliwości skorzystała 1 osoba, 1 organizacja pozarządowa (Polskie Towarzystwo Miłośników Astronomii) oraz 1 rada okręgu (Rada Okręgu nr 11 Bydgoskie).

Akcja informacyjno-promocyjna

Konsultacjom społecznym towarzyszyła akcja informacyjna skierowana do użytkowników konsultowanej przestrzeni. Zastosowano następujące narzędzia komunikacyjne:

- ✓ serwisy internetowe Urzędu Miasta Torunia (www.torun.pl, www.konsultacje.torun.pl, www.um.torun.pl)
- ✓ plakaty rozmieszczone na terenie zieleńca oraz na ulicach sąsiadujących z tym terenem,
- ✓ Toruń SMS.

Koszty

Koszty przeprowadzenia konsultacji wyniosły 1.500,00 zł brutto.

Na powyższą kwotę składają się koszty wynajmu sali na spotkanie konsultacyjne, cateringu dla uczestników spotkania oraz wydruku plakatów.

Uwagi

Podczas spotkania z mieszkańcami pojawiło się wiele uwag dotyczących zagospodarowania zieleńca przy ul. Chopina. Osoby, które nie mogły uczestniczyć w spotkaniu, miały możliwość przesyłania uwag drogą elektroniczną – z takiej formy kontaktu skorzystała 1 osoba, 1 organizacja pozarządowa (Polskie Towarzystwo Miłośników Astronomii) oraz 1 rada okręgu (Rada Okręgu nr 11 Bydgoskie).

Szczegółowe zestawienie uwag i opinii znajduje się w poniższej tabeli.

Uwagi

Lp.	Uwaga	Sposób załatwienia sprawy	Odpowiedź
1.	Mieszkaniec: Ławki powinny być solidne, wandaloodporne.	Uwzględniono	Elementy małej architektury zostaną wykonane z trwałych, solidnych materiałów.
2.	Mieszkaniec: Czy ktoś robił rozeznanie, ile osób przechodzi przez teren zieleńca? Czy będzie dostatecznie dużo użytkowników, dla których warto to miejsce urządzać?	Udzielono odpowiedzi	Badania były wykonywane. Mierzono liczbę przechodniów w różnych porach dnia. Zgodnie z uzyskanymi wynikami w dzień słoneczny pojawia się tam ok. 4 os/godz. i przebywają około 15 minut (z tego 2 osoby z psami). Rewitalizacja skweru ma na celu poprawę walorów estetycznych i użytkowych, aby liczba osób korzystających się zwiększyła
3.	Mieszkaniec: U nas zrobili amfiteatr w parku, ale tam tylko przychodzą <i>menele</i> , a koncertów nie ma. Miniscena nie ma szans powodzenia w tym miejscu. Tam jest większy amfiteatr i większe osiedle.	Udzielono odpowiedzi	Gospodarzem miejsca scenicznego na zieleńcu ma być, m.in. chór Lutnia, który funkcjonuje i chce zagospodarować to miejsce w sposób artystyczny.
4.	Maria Pekasiewicz, Rada Okręgu Bydgoskie: Ile kosztuje ten projekt?	Udzielono odpowiedzi	Projekt będzie oddany do szczegółowego kosztorysowania, po ustaleniu wszystkich elementów zagospodarowania i dokonaniu przedmiaru. Przygotowujemy pakiet projektów dotyczących zagospodarowania terenów zieleni i będziemy poszukiwać możliwości dofinansowania unijnego do ich zagospodarowania. Ten teren chcielibyśmy rozpatrywać w podobnych kategoriach finansowania. Myśląc o ożywieniu Bydgoskiego Przedmieścia, nie powinniśmy zapominać o przedmiotowym terenie. Znajduje się on bowiem na trasie ze starówki i Bulwaru na Bydgoskie Przedmieście. Wstępny szacunek

			kosztów zagospodarowanie zieleńca powinien zmieścić się w granicach kwoty 2 mln zł.
5.	<p>Jakub Gołębiowski, Rada Okręgu Bydgoskie: Pan dyrektor uspokoił mnie, jeśli chodzi o chór Lutnia, bo się zdziwiłem, że to ma być miejsce koncertowe. Po pierwsze z uwagi na niewykorzystanie sceny w parku uważam, że środki miejskie powinny być wydawane na animowanie tamtego miejsca w pierwszej kolejności. W innym wypadku ryzykujemy posiadanie dwóch obiektów, nieprzyciągających publiczności. Drugi aspekt to fakt, że miejsce jest też głośnie – w pobliżu są brukowane ulice i tory tramwajowe. Mam przeczucie, że z uwagi na hałas, nie będzie można tam organizować koncertów.</p>	<p>Udzielono odpowiedzi</p> <p>Odrzucono</p>	<p>Gospodarzem miejsca scenicznego na zieleńcu ma być, m.in. chór Lutnia, który funkcjonuje i chce zagospodarować to miejsce w sposób artystyczny. Projekt zakłada tylko stworzenie niewielkiego miejsca scenicznego, a nie budowę amfiteatru.</p> <p>Ponadto, koncerty będą odbywały się w godzinach wieczornych, poza godzinami szczytu komunikacyjnego.</p>
6.	<p>Jakub Gołębiowski, Rada Okręgu Bydgoskie: Przekonuje mnie pomysł placu zabaw. Hałas z placu zabaw nie będzie nikomu przeszkadzał, bo nie ma blisko domów mieszkalnych. Może tu być jednak inny problem – oddalenie od miejsc zamieszkania. Dlatego dobrze byłoby zwiększyć znaczenie komunikacyjne tego obszaru, żeby tych użytkowników przyciągnąć. Brakuje ścieżki rowerowej po południowej stronie skweru, prowadzącej od ogrodu zoobotanicznego do Bulwaru. Żeby ułatwić rowerzystom poruszanie się potrzeba także obniżyć krawężnik w miejscu, jak się dojeżdża na teren od strony ul. Moniuszki.</p> <p>Maria Pekasiewicz, Rada Okręgu Bydgoskie: Rzeczywiście w tej chwili rowerem jeździ się naokoło. Warto byłoby przy okazji projektowania zieleńca uporządkować ścieżki rowerowe.</p>	<p>Uwzględniono częściowo</p>	<p>Opinia MZD: Istnieje już ścieżka wzdłuż ul. Chopina. Nie ma możliwości wyznaczenia pełnometrażowej ścieżki we wskazanej lokalizacji, która mogłaby być połączona z istniejącą siecią dróg rowerowych. Zgodnie z prawem o ruchu drogowym dzieci pod opieką rodziców mogą korzystać na rowerach z chodników. Rozważane jest wyznaczenie przejścia dla pieszych łączącego skwer z chodnikiem prowadzącym do ogrodu zoobotanicznego, a docelowo także przejścia wraz z przejazdem rowerowym łączącego skwer z ul. Chopina, w ramach przebudowy linii tramwajowej.</p>

7.	<p>Maria Pekasiewicz, Rada Okręgu Bydgoskie: Czy jest przewidziany monitoring? Ławki powinny być metalowe, żeby nikt ich nie spalił.</p>	<p>Uwzględniono</p>	<p>Teren będzie oświetlony, a lampy zaprojektowane tak, aby w przyszłości można było zamontować tam monitoring.</p> <p>Elementy małej architektury zostaną wykonane z trwałych, solidnych materiałów.</p>
8.	<p>Maria Pekasiewicz, Rada Okręgu Bydgoskie: A może ogród zimowy?</p>	<p>Odrzucono</p>	<p>Jednym z ważnych aspektów branych pod uwagę podczas rewitalizacji skweru jest nawiązanie do historycznego szkicu jego zagospodarowania, pochodzącego z 1929 r., w którym zabudowa kubaturowa nie występuje.</p>
9.	<p>Marcin Łowicki: Odnośnie ławek, zauważyłem, że jest moda na krzesła tulipany, które są wandaloodporne, można je rozkładać, żeby na nich usiąść i przykuwają uwagę jako ciekawe rozwiązanie.</p>	<p>Odrzucono</p>	<p>W zabytkowym obiekcie takie rozwiązania nie pasują do otoczenia.</p>
10.	<p>Krzysztof Przegiętka: Nawiązując do strony historycznej, - czy będzie jakaś tablica informacyjna na temat skweru i grzybka? Czy planowane są prace archeologiczne?</p>	<p>Uwzględniono</p> <p>Udzielono odpowiedzi</p>	<p>Pojawi się tablica m.in. o dawnym układzie fortyfikacji i historii grzybka, w ramach ścieżki edukacyjnej pn. Kulturowy Szlak Twierdzy Toruń.</p> <p>Miejski Konserwator Zabytków: Są dwie kategorie działań przedinwestycyjnych z zakresu archeologii: badania i nadzory. Przy każdej inwestycji nadzory prowadzone przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków są obligatoryjne. Przy zagospodarowaniu terenów zieleni prowadzi się tylko nadzory. Uczytelnienie historii tego terenu wynika z wiedzy pochodzącej z archiwalnych baz na temat Twierdzy Toruń. Badania archeologiczne są w tym przypadku niepotrzebne, natomiast nadzory na pewno zostaną zastosowane.</p>
11.	<p>Mieszkaniec ul. Bydgoskiej: Jestem posiadaczem psa, spaceruję tutaj kilka razy na dobę i nie zgadzam się z tym, że tutaj nie ma ruchu. Jest tu miejsce tranzytowe, mnóstwo dzieci przechodzi tędy w drodze do ogrodu zoo botanicznego. Całe grupy tędy</p>	<p>Uwzględniono</p>	<p>Teren będzie oświetlony, a lampy zaprojektowane tak, aby w przyszłości można było zamontować tam monitoring.</p>

	<p>przechodzą, a taki muzyczny plac zabaw będzie przyciągał dzieci. Niestety przechodzą też tędy osoby wracające z nocnego imprezowania na starówce, niszcząc wszystko po drodze. Monitoring byłby skuteczny, działałby odstraszaający.</p> <p>Uczulam także mieszkańców, żeby zwracać uwagę na to, co się dzieje. Jestem jednym z nielicznych, którzy zwracają uwagę, gdy jest niszczone krzak bzu przez ludzi, którzy zrywają gałązki na bukiety. Każdy powinien reagować i informować m.in. Straż Miejską.</p>		
12.	<p>Mieszkaniec ul. Bydgoskiej: Bardzo dobry pomysł z różankami. Martwi mnie tylko to, że tu jest silne nasłonecznienie i niska wilgotność gleby. Nie ma naturalnego zacienienia i kilka nowo nasadzonych drzewek uschło. Czy jest przewidziane nawadnianie?</p>	<p>Zostanie ponownie poddane analizie</p>	<p>Nawodnienia podziemnego nie brano pod uwagę podczas tworzenia projektu, z uwagi na wysokie koszty wykonania i eksploatacji. Rozwiązanie to zostanie ponownie przeanalizowane pod względem możliwości finansowych.</p>
13.	<p>Mieszkaniec ul. Bydgoskiej: Przy ul. Bydgoskiej jest bardzo głośno, bo samochody hałasują na bruku. W godzinach szczytu ciężko będzie koncertować, ale poza godzinami największego ruchu - jak najbardziej.</p> <p>Przy okazji: Czy jest sens utrzymywać ten bruk, zwłaszcza obok ogrodu zoo botanicznego? Ten huk przeszkadza też zwierzętom. Można by to przykryć asfaltem.</p>	<p>Odrzucono</p>	<p>Miejski Konserwator Zabytków: Nawierzchnia na ul. Bydgoskiej jest zabytkowa i historyczna. Tam, gdzie jest w niezmienionej formie, jest gładka, równa i mniej hałasuje. Poza tym, koncerty organizowane są z reguły w godzinach wieczornych, poza godzinami szczytu komunikacyjnego.</p>
14.	<p>Mieszkaniec ul. Bydgoskiej: Teren przy ul. Fredry - w prasie pisali, że to ma być park publiczny, tymczasem została dokonana aneksja przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska.</p>	<p>Udzielono odpowiedzi</p>	<p>WŚIZ: Wręcz przeciwnie. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska z własnych środków sfinansuje ogród dla celów publicznych. To jest jeden z etapów uatrakcyjniania tego miejsca. W 2016 r. roku będzie realizacja. Teren będzie dostępny publicznie, ale zamykany na noc.</p>
15.	<p>Mieszkaniec: Mieszkam w pobliżu. Mam widok z okna na skwer.</p>	<p>Uwzględniono</p>	<p>Polanę zostawiamy w formie niezmienionej. Żywopłót występuje</p>

	Zastanawiam się, jaka jest w projekcie funkcja centralnego miejsca na zieleńcu. W tej chwili jest to teren dla psów, a kiedyś dzieci po nim biegały i grały w piłkę. Z projektu wynika, że teren zostanie przedzielony żywoplotem o wysokości 1 m (po śladzie fortyfikacji), co zniszczy tę otwartą przestrzeń.		tylko po zewnętrznej linii okalającej skwer i wokół placu z mini sceną. Po śladzie fortyfikacji zarys jest wykonany z pasa trawy, w odróżniającym się kolorze, np. niebiesko-zielonym. Linia fortyfikacji na utwardzonych terenach będzie oznaczona kostką, a na trawniku inną trawą. Miejski Konserwator Zabytków również w tym miejscu zastrzegł, żeby nie dzielić terenu liniami.
16.	Mieszkaniec: Należy zadbać o czystość trawy i utrzymywać ją. Problemem są też psie odchody. Może warto postawić tabliczki edukujące?	Uwzględniono	Pojawią się pojemniki na psie nieczystości wraz z dystrybutorami woreczków, a na dystrybutorach będą informacje o konieczności sprzątnięcia. Trawnik będzie założony od nowa. Założenie jest takie, żeby można tam było przysiąść.
17.	Krzysztof Przegiętka: Czy brane jest pod uwagę wygospodarowanie miejsca na małą kawiarenkę na tym terenie, w sąsiadującej Dolinie Marzeń lub na terenie przy ul. Fredry? To uatrakcyjniłoby teren dla użytkowników.	Uwzględniono częściowo	Teren przeznaczony na miniscenę będzie miał możliwość podłączenia do energii. Jeśli ktoś będzie chciał wystawić tam w lecie napoje w przewoźnych kawiarenkach, to nie będzie ku temu przeszkód. Miejski Konserwator Zabytków: Są w Toruniu przedsiębiorcy prowadzący mobilne kawiarenki. Tego rodzaju mała gastronomia, bez alkoholu, wydaje się być wystarczającą ofertą uzupełniającą funkcje miejskiego skweru łączącego Zespół Staromiejski i historyczną część Bydgoskiego Przedmieścia.
18.	Mieszkaniec: W zakresie małej architektury rozważane jest zastosowanie stylistyki modernistycznej i XIX-wiecznej?	Udzielono odpowiedzi	Miejski Konserwator Zabytków: Do relaksu potrzebna jest harmonia, którą chcemy zapewnić w otoczeniu. Dlatego w obszarze Zespołu Staromiejskiego i Bydgoskiego Przedmieścia stosujemy jednolitą XIX-wieczną stylistykę, ponieważ z tego czasu pochodzą ulice, nawet jeśli budynki są starsze. Skwer natomiast jest z lat 20-tych XX wieku, ul. Chopina również. naszym zdaniem powinien być harmonijnie urządzony, a więc wyposażony i umeblowany w stylu lat 20-tych XX wieku. Istnieje wariant dostosowania wyposażenia

			skweru to tego, co jest na terenie całego Zespołu Staromiejskiego, natomiast preferowane jest nawiązanie do stylu, w jakim skwer powstał i w znacznej większości został zachowany (modernizm).
19.	Maria Pekasiewicz, Rada Okręgu Bydgoskie: Raport poprosimy do Rady Okręgu Bydgoskie.	Uwzględniono	Raport zostanie przekazany mailowo.
20.	Krzysztof Przegiętka (uwaga mailowa): Bardzo cieszy mnie perspektywa odnowienia zieleńca przy ul. Chopina. Wnioskuje o ustawienie tablicy informacyjnej w okolicach Grzybka (na wzór tych, jakie stoją w niektórych punktach Starówki - m.in.: w okolicach miejsca po dawnej Bramie Chełmińskiej i na Bulwarze, na wylocie ul. Mostowej, w miejscu po dawnym moście drewnianym). Tablica ta powinna prezentować informacje o historii Grzybka i jego związku z dzwonem Tuba Dei oraz legendą o Napoleonie.	Uwzględniono	Patrz: odpowiedź w punkcie nr 10
21.	Krzysztof Przegiętka (uwaga mailowa) : Zwracam jeszcze uwagę, że ziemia na terenie zieleńca przy ul. Chopina może kryć wiele niespodzianek i dlatego warto przed przystąpieniem do prac ziemnych wykonać rekonesans archeologiczny i otoczyć późniejsze prace troskliwym nadzorem archeologicznym.	Uwzględniono	Patrz: odpowiedź w punkcie nr 10
22.	Krzysztof Przegiętka (uwaga mailowa) : Przy okazji wnoszę o wykonanie drobnej, ale niezbędnej naprawy analemmatycznego zegara słonecznego GNOMON I (powszechnie zwanego Kulą), który znajduje się w pobliżu terenu przedmiotowego zieleńca. Naprawa zegara polega na przywróceniu jego tarczom wskazówek (gnomonów).	Zostanie ponownie poddane analizie Wniosek poza	Ustawienie tablicy informacyjnej będzie rozważone w przyszłości. Znajduje się to jednak poza zakresem przedmiotowego zadania. Gnomony przy tarczach były już kilkakrotnie uzupełniane od momentu powstania zegara słonecznego. Za każdym razem padały jednak ofiarą wandalizmu. Zegar obecnie posiada komplet tablic godzinowych, a wokół jest teren zagospodarowany

<p>Argumentacja, że znowu padną one ofiarą wandalii wydaje się już nieaktualna. Stan bezpieczeństwa w tym miejscu znacznie się poprawił od kiedy nieopodal (przy Pl. Rapackiego) znajduje się posterunek Straży Miejskiej, założono nowe oświetlenie, a dokładnie vis a vis zegara funkcjonuje nowoczesny hotel Copernicus, dzięki czemu okolice zegara przestały być odludnym zakątkiem. Zresztą, nawet na wspomnianym Zieleńcu przy ul. Chopina planowana jest nowa infrastruktura - m.in. muzyczny plac zabaw, który byłby narażony na wandalizm w tym samym stopniu co wspomniany zegar.</p> <p>Obecnie pozbawiony wskazówek zegar nie może poprawnie funkcjonować. Dlatego budzi on powszechne zdziwienie i przez przechodniów, turystów i gości pobliskiego hotelu Copernicus postrzegany jest jako swoiste kuriozum (stąd zapewne popularna nazwa tego obiektu - Kula, zupełnie nie odnosząca się do funkcji zegarowych tego obiektu). Uważam również, że obok zegara powinna także znaleźć się odpowiednia tablica informacyjna objaśniająca ideę ufundowania go w 500 rocznicę urodzin Kopernika i zasadę działania samego zegara.</p>	zakresem rzeczowym zadania	i uporządkowany.
---	----------------------------	------------------

Miasto Toruń

Zofia Huppenthal
Polskie Towarzystwo Miłośników Astronomii
Oddział w Toruniu
ul. Kopernika 33, 87-100 Toruń
Adres e-mail: zhl@umk.pl

Toruń, 2 listopada 2015 r.

Pan Dyrektor Paweł Piotrowicz
Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji Urząd Miasta Torunia
ul. Wały gen. Sikorskiego 8, 87-100 Toruń

W najbliższym czasie planowana jest rewitalizacja terenów zielonych w okolicach ul. Chopina w Toruniu. Niedaleko terenów tych znajduje się zegar słoneczny zwany potocznie „kulą”. Niedawno został on odnowiony, ale niestety brak mu wskazówek i tym samym nie spełnia swojej funkcji, a nawet wygląda dziwnie. Po wnikliwym przyjrzeniu się zegarowi, okazuje się również, że płyty dla godzin 6 i 17 zostały źle odlane (w czasie ostatniego remontu) i należałoby je powtórnie odlać, po ewentualnej konsultacji z merytorycznym autorem zegara - astronomem, prof. Andrzejem Stroblem. Toruński Oddział PTMA oferuje pomoc w pośredniczeniu w kontaktach z prof. Stroblem.

Uważamy także, że obok zegara powinna znaleźć się tablica informująca o jego historii i objaśniająca jego działanie. W ramach konsultacji społecznych (konsultacje@um.torun.pl) z wnioskiem w sprawie powyższych zmian zwrócił się już pan Krzysztof Przegiętka. W imieniu Zarządu Toruńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii i swoim własnym gorąco popieramy tę inicjatywę pana Krzysztofa Przegiętki,

Dorobienie wskazówek zegarowi, odlanie 2 płyt i ustawienie tablicy będzie chyba niewielkim wydatkiem w porównaniu z innymi pracami rewitalizacyjnymi. Zegar odzyska wówczas swą funkcjonalność i stanie się także elementem edukacyjnym. Warto wspomnieć, że zegar wybudowano dla uczczenia 500 Rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika i podkreśla on związek Torunia z astronomią.

Z góry dziękuję za pozytywne rozpatrzenie poparcia PTMA dla wyżej wymienionego wniosku pana Krzysztofa Przegiętki.

Z poważaniem

Prezes Toruńskiego Oddziału
Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii
Zofia Huppenthal

Jednostka Pomocnicza
Rady Miasta Torunia
Rada Okręgu Nr 13
BYDGOSKIE

Rada Okręgu nr 13
ul. Krasieńskiego 45/47
87-100 Toruń

TORUŃ, 3 listopada 2015 r.

Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji UMT

0-9. 11. 2015

L. dz.

Wydział Komunikacji Społecznej
i Informacji UMT
ul. Wały gen. Sikorskiego 8
87-100 Toruń

W odniesieniu do koncepcji zagospodarowania zieleni przy ul. Chopina zaprezentowanej na spotkaniu konsultacyjnym dnia 20 października 2015 r. Rada Okręgu nr 13 pragnie przedstawić następujące wnioski i uwagi:

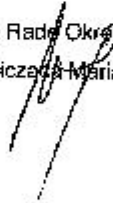
1. Zgadza się, że należy szukać rozwiązania, które przyciągnie z obszaru Starego Miasta więcej odwiedzających Bydgoskie Przedmieście. Naszym zdaniem jednak wszelkie rozwiązania powinny być projektowane nie wcześniej niż zostanie zaprezentowana koncepcja przebudowy Placu Rapackiego.
2. Obecny sposób zagospodarowania skweru przy ul. Chopina jest w naszym odczuciu odpowiedni do niskiej intensywności odwiedzin tego miejsca przez mieszkańców. W naszej opinii proponowane zmiany nie odwrócą tego trendu.
3. Pomysł umieszczenia sceny plenerowej w pobliżu brukowanej ulicy oraz linii tramwajowej budzi wątpliwości, czy uda się tam organizować wydarzenia muzyczne. Pomysłodawca nie poparł swojej koncepcji przekonującą analizą poziomu hałasu.
4. W okolicy istnieje już jedna scena plenerowa, której wykorzystanie dalekie jest od optimum. Skoro inwestor posiada wolne środki, należałoby je raczej przekazać na wsparcie działań artystów, którzy mogliby ożywić scenę parkową.
5. Jeżeli chodzi o muzyczny plac zabaw, to nie stwarza on co prawda zagrożenie hałasem dla budynków mieszkalnych, bo faktycznie nie jest to teren zabudowy mieszkaniowej. Rodzi to z drugiej strony problem frekwencji. Istnieje ryzyko, że plac pozostanie niewykorzystany. Na pobliskim Bulwarze Filadelfijskim istnieje miejsce przeznaczone do śpiewania. Być może należy ustawić instrumenty perkusyjne wokół tamtego miejsca, bo obecnie ono również pozostaje nie w pełni wykorzystane.
6. Popieramy pomysł odnowienia skweru bez zmiany jego obecnej funkcji wzmocniając jednak jego funkcję komunikacyjną na linach Bydgoskie Przedmieście-Bulwar Filadelfijski oraz Bydgoskie Przedmieście-Plac Rapackiego. W przypadku przystąpienia do prac na tym terenie należy:

1. Zlikwidować piaskownicę. Bez konieczności burzenia jej można przekształcić ją w klomb, zasypując ziemią i dokonując nasadzeń.
2. Na okolo klombu lub w innych miejscach można dostawić ławki.
3. Wymienić uszkodzone fragmenty nawierzchni.
4. Odświeżyć popiersie Moniuszki.
5. Obniżyć krawężnik okalający skwer od strony wylotów z ulic Chopina i Fredry, umożliwiając rowerom wjazd na skwer.
6. Wzdłuż południowego skraju skweru wybudować ścieżkę rowerową, która połączy w sposób ciągły ścieżkę biegnącą ul. Bydgoską z ciągiem rowerowym na Bulwarze Filadelfijskim.
7. Biorąc pod uwagę charakter pobliskiej zabudowy t.j. budynki biurowe (banki, uniwersytet, urzędy, hotele, szpital), być może warto rozważyć lokalizację na tym terenie małego kiosku z kawą i bagietkami w stylu np. nawiązującym do „grzybka”? Jeżeli analiza ekonomiczna wykaże opłacalność dla biznesu takiej lokalizacji, to mógłby być punkt przyciągający na skwer więcej przechodniów oraz osób zatrudnionych w okolicznych instytucjach.
8. Rada Okręgu posiada długą listę bardzo pilnych potrzeb, których domaga się Bydgoskie Przedmieście. W naszym odczuciu pomysł przekazania wspomnianej w projekcie sumy 2 mln złotych na skwer, który aktualnie nie odstaje, a nawet przewyższa poziomem inne obszary naszego okręgu, wydaje nam się zbyteklem.

Za Radę Okręgu nr 13
Przewodnicząca Maria Pekasłowicz

Podsumowanie

Konsultacje społeczne na temat zagospodarowania skweru przy ul. Chopina były prowadzone od 13 października do 3 listopada 2015 r.

Celem przeprowadzonych konsultacji było poznanie uwag i opinii mieszkańców w zakresie propozycji zagospodarowania terenu zieleńca przy ul. Chopina.

Łącznie w konsultacjach wzięło udział 30 osób, 1 organizacja pozarządowa oraz 1 rada okręgu.

Podczas konsultacji łącznie zgłoszono 24 odrębnych uwag lub pytań, spośród których 11 uwag zostało uwzględnionych w całości lub częściowo, a na 8 zadanych pytań udzielono odpowiedzi. Ponadto 2 uwagi zostaną ponownie poddane analizie pod względem przyszłej możliwości wdrożenia (w tym jedna uwaga dotyczy lokalizacji poza zakresem projektowania), a 4 uwagi zostały odrzucone wraz z uzasadnieniem.

Uwagi pisemne, jakie wpłynęły od Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii oraz od Rady Okręgu nr 11 Bydgoskie stanowią powtórzenie i wzmocnienie uwag, jakie padły podczas spotkania konsultacyjnego

Załączniki

Załącznik nr 1 – Informacje o konsultacjach w mediach lokalnych
Załącznik nr 2 - Rysunek projektowy przedstawiony do konsultacji
Załącznik nr 3 – Rysunek projektowy wykonany po konsultacjach, uwzględniający uwagi zgłoszone w trakcie konsultacji

---

Opracowanie:

Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji Urzędu Miasta Torunia
ul. Wały gen. Sikorskiego 8
87-100 Toruń
E: wksii@um.torun.pl
T: 56 611 87 47